

ΧΙΙΙ. Ἡ Γεωπολιτικὴ τῆς Ὁρθοδοξίας: Τὸ «Εἶναι» καὶ τὸ «Πρέπει»

[Δημοσίευσις: Ἐπιθεώρησις «ΠΑΝΟΡΑΜΑ» τῆς Ἑλληνορωσσοικῆς Λέσχης Διάλογος, Ἰούλιος 2016]

Παραδοχὲς ὡς προοίμιον:

1) Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα γιὰ τὸ ὁποῖο γράφω εἶναι ἰδιαίτερος εὐαίσθητο, κρίνω σκόπιμο νὰ κάμω μιὰ ἀρχικὴ δήλωση, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ τοῦλάχιστον θεωρῶ ἀπαραίτητον: εἶμαι Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, καὶ πιστὸς ἔχων τὴν δυνατότητα νὰ ἐκφράσω τὴν ἔποψίν μου —καὶ— μὲ τὴν ιδιότητα αὐτήν. Ἔτσι τοῦλάχιστον νομίζω καὶ ἔχω δικαίωμα, θαρρῶ νὰ νομίζω, διότι ὅπως ἀναφέρει ὁ Σεβασμιώτατος Ἅγιος Ναυπάκτου Ἱερόθεος: «Ἐμεῖς, οἱ Ἐπίσκοποι, ὅπως καὶ οἱ Κληρικοί παντός βαθμοῦ, μοναχοί, θεολόγοι καὶ γενικὰ Χριστιανοί, μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ καταθέτουμε τὶς σκέψεις μας στὰ Συνοδικὰ ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐνημερῶνουμε τοὺς Χριστιανούς [...] Τό συνοδικό, ὅμως, πολίτευμα δὲν λειτουργεῖ οὔτε ἐκφράζεται μόνον μεταξὺ τοῦ Σώματος τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ἐπίπεδα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, καὶ γενικὰ στὶς συζητήσεις μεταξὺ Κληρικῶν, μοναχῶν καὶ λαϊκῶν, ὅσων τελικὰ τὸ ἐπιθυμοῦν. Ἔτσι, ἀποφεύγεται ἡ Κληρικοκρατία καὶ ἡ λαϊκοκρατία. Τὸ ἐκκλησιαστικὸ πολίτευμα σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα λειτουργίας του εἶναι συνοδικῶς ἱεραρχικὸ καὶ ἱεραρχικῶς συνοδικό. Ἐπομένως, δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλοῦν οἱ ἀπόψεις-θέσεις ποὺ διατυπώνονται ἀπὸ Κληρικούς, μοναχοὺς, θεολόγους, λαϊκοὺς, ὡσὰν αὐτὲς οἱ ἀπόψεις νὰ κλονίζουν τὸν Συνοδικὸ θεσμό. Μία τέτοια ἄποψη εἶναι ἐκτροπὴ ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα, ἐκφράζει δὲ παπικὴ ἀντίληψη»¹.

2) Ἐπίσης, συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν παραπομπὴ τοῦ Ἁγίου Ναυπάκτου εἰς τὸν π. Γεώργιο Φλωρόφσκη, ὅτι: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία συνέλευσις, ποὺ οὐδέποτε διακόπτεται. Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ ὑπερτάτη ἀuthεντία —καὶ ἡ ἰκανότης πρὸς διάκρισιν τῆς ἀληθείας εἰς τὴν πίστιν— εἶναι ἐμπιστευμένη εἰς τὴν Ἐκκλη-

1. <http://www.romfea.gr/katigories/10-apopseis/8131-i-ontos-agia-kai-megali-sunodos-tis-orthodojou-ekklisias>

σίαν, πὸν εἶναι πράγματι «Θεῖος θεσμός» κατὰ τὴν ὀρθὴν καὶ στενὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ἐνῶ οὐδεμία Σύνοδος ἢ «Συνοδικὸς θεσμός» εἶναι *de jure Divino*, παρὰ μόνον ὅταν ἀποτελῇ ἀληθῆ εἰκόνα ἢ φανέρωσιν τῆς ἰδίας τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ φαινόμεθα νὰ ἔχωμεν ἐμπλακῆ εἰς φαῦλον κύκλον. Ἰσως αὐτὸ εἶναι ἀληθές, ἐὰν ἐπιμένωμεν δι' ἐπισήμους ἐγγυήσεις εἰς τὰ δογματικὰ ζητήματα. Ἀλλὰ προφανῶς τοιαῦται “ἐγγυήσεις” δὲν ὑφίστανται οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ προσαχθοῦν καὶ μάλιστα προκαταβολικῶς. Ὁρισμένοι “Σύνοδοι” εἰς τὴν πραγματικότητα ὑπῆρξαν ἀποτυχία, τίποτε περισσότερον ἀπὸ *conciliabula*, πὸν βεβαίως διέπραξαν λάθη. Δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον μεταγενεστέρως ἀπεκηρύχθησαν. Πολὺ διδακτικὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἡ περιπτώσις τῶν Συνόδων τοῦ τετάρτου αἰῶνος. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Συνόδων ἐγένοντο δεκταὶ ἢ ἀπερρίπτοντο ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας ὄχι διὰ λόγους τυπικοὺς ἢ “κανονικοὺς”, ἢ δὲ ἐτυμηγορία τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξεν ἄκρως ἐκλεκτικὴ. Ἡ Σύνοδος δὲν εὐρίσκεται ὑπεράνω τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὴ ἦταν ἡ ἔποψις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας»².

3) Καὶ δὲν θὰ διαφωνήσω —ἐν πολλοῖς, ὡς χριστιανὸς (καὶ Ὁρθόδοξος)— ἐπίσης, μὲ τὴν φράση τοῦ Ἁγίου Ναυπάκτου κ.κ. Βλασίου Ἱεροθέου ὅτι: «Παρατηρῶντας τὴν σύγχρονη ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις διαπιστώνουμε ὅτι κινεῖται μέσα σὲ τὴν “γεωπολιτικὴν στρατηγικὴν”, σὲ ἐθνικιστικὴν σκοπιμότητα, σὲ τὴν “ψυχρὴν πολεμικὴν” μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως».³

4) Θὰ διαφοροποιηθῶ ὅμως ὡς γεωπολιτικὸς ἀναλυτὴς σὲ δύο, ἐπιστημολογικῆς καὶ μεθοδολογικῆς φύσεως ζητήματα: i) ὁ ὅρος «γεωπολιτικὴν στρατηγικὴν» δὲν ὑποστηρίζεται ἐπιστημολογικῶς στὴν Γεωπολιτικὴ θεωρία⁴, διότι ἡ «Γεωπολιτικὴ» εἶναι ἀποστειωμένη ἀνάλυσις, ἀνάγνωσις, διαπίστωσις τῶν δυναμικῶν ἀνακατανομῆς ἰσχύος καὶ ἐκφράζεται διὰ τοῦ ρήματος «εἶναι» ἐνῶ ἡ «Γεωστρατηγικὴ» εἶναι ἡ χρῆσις τῶν γεωπολιτικῶν ὑποδειγμάτων-συμπερασμάτων ἀπὸ συγκεκριμένη ἐθνικὴ, ἰδεολογικὴ καὶ πολιτισμικὴ ὀπτικὴ καὶ στόχευσις, γωνία καὶ τὸ χρησιμοποιούμενον ρῆμα εἶναι τὸ ρῆμα «πρέπει» ii) συνεπῶς συγχίζοντες τὸ ἀποστειωμένον «εἶναι» τῆς γεωπολιτικῆς ἀναλύσεως μὲ τὸ ἐθνικοπολιτικο-ἰδεολογικὰ φορτισμένο «πρέπει» τῆς γεωστρατηγικῆς καταλήγομε σὲ λανθασμένα συμπεράσματα ὡς πρὸς τὸ «εἶναι» τῆς ταυτότητος καὶ τὸ ἀνθρώπινο, τὸ πραγματικὸ, τὸ στρατηγικῶς προσδιοριζόμενον, «πρέπει».

Τὸ διαπιστωτικὸν «εἶναι» καὶ τὰ δεδομένα του.

Τὰ δεδομένα αὐτοῦ τοῦ «εἶναι» ἔχουν ὡς ἑξῆς:

«1) Οἱ δύο Ἐκκλησίες, Ὁρθόδοξη καὶ Καθολικὴ ἔχουν (κατὰ τὴν περίοδο ἀπὸ τοῦ 325 ἕως τοῦ 787), ἀπὸ κοινου ἑπτὰ Οἰκουμενικὰ Συνόδους. Καὶ βεβαίως,

2. Βλ. αὐτόθι.

3. Βλ. αὐτόθι.

4. Βλ. Ἰ. Θ. Μάξης, *Μεταθεωρητικὴ Κριτικὴ Διεθνῶν Σχέσεων καὶ Γεωπολιτικῆς. Τὸ Νεοθραυτικὸ πλαίσιο*, Παπαζήσης, Ἀθήνα 2012

μαζή με τὸν σημαντικὸ ρόλο τῆς Ρώμης τὴν ἴδια περίοδο ὑπάρχουν ἐξ ἴσου ἐξέχοντες χριστιανικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ πόλοι πνευματικῆς καὶ πολιτισμικῆς ἰσχύος: τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀντιοχείας, τῶν Ἱεροσολύμων καὶ βεβαίως καὶ ὑπεράνω ὅλων, τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

2) Οἱ Οἰκουμενικὲς αὐτὲς σύνοδοι συγκεντρώνουν τὸν μεγαλύτερον δυνατὸν Ἐπισκόπων ἀπὸ τίς περιοχὲς ἐκείνες οἱ ὁποῖες στὴν ἐποχὴ τους συνιστοῦσαν τὴν τότε γνωστὴ Οἰκουμένη.

3) Αὐτὲς οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι εἶχαν ὅλες τὸ κοινὸ χαρακτηριστικὸ ὅτι ἀνεφέροντο σὲ Αὐτοκρατορίες ἔχοντας ὡς στόχο τὴν ἐπίσημη θεσμοθέτηση κοινῶν τρόπων σκέψεως καὶ δράσεως.

4) Ἐὰν ὁ Χριστιανισμὸς, στὴν περίπτωσή ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ πάντα, ἀπέφυγε νὰ συγκαλέσει πέρα αὐτοῦ τοῦ ὁρίου ἄλλες πραγματικὰ «Οἰκουμενικὲς» Συνόδους, ὡφείλετο στὸ γεγονὸς ὅτι τὸ συγκεκριμένο αὐτοκρατορικὸ πλαίσιο εἶχε διαφοροποιηθεῖ καὶ οἱ Σύνοδοι πλέον ἐτελοῦντο στὸ πλαίσιο τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Τσάρων. Ἔτσι παρατηροῦμε, τὸ 1917, στὴν τσαρική ἀκόμη Ρωσσία νὰ λαμβάνει χώρα μιὰ Σύνοδος με ἀνανεωτικὴ διάθεση τοῦ Ὁρθοδόξου δόγματος ποὺ ὠνομάσθη «Βατικανὸν II» ἀλλὰ συνελθίβη ἀπὸ τὸ φαινόμενο τῆς μπολσεβικῆς Ἐπαναστάσεως. Οἱ ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι τοῦ Ἀνατολικοῦ Κόσμου ἐδέχθησαν ἰσχυρότατο πλήγμα.

5) Μετὰ τὴν πτώση τοῦ Τείχους τοῦ Βερολίνου, κατὰ τὴν δεκαετία τοῦ 1990 καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψη τῶν καθηκόντων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιώτητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖο τὸν Α΄ ἢ Κωνσταντινούπολις ἀναλαμβάνει τὴν πρωτοβουλία νὰ συγκεντρώσει γύρω ἀπὸ τὸν Πατριάρχη τίς 14 Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας.

6) Μέγα ἐκκλησιαστικὸ, ἀλλὰ καὶ γεωπολιτικὸ, ἐπίτευγμα θὰ ἦτο, γιὰ τὴν Δυτικὴ Ὁρθόδοξη Χριστιανοσύνη ἐὰν στὴν Σύνοδο αὐτὴν παρεκάθητο καὶ ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ.κ. Κύριλλος. Καὶ αὐτὸ διότι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας διαθέτει 135.000.000 πιστοὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς περισσότερους μάρτυρες μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν στὸ διάβα δύο χιλιετιῶν! Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι τὸ διάστημα 1917 μέχρι τὸ 1941, ἔτος ὅπου ὁ...Στάλιν ἐπανιδρύει τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας καὶ καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ συμμετάσχουν στὸν Μεγάλον Πατριωτικὸν Πόλεμον ἐναντιον τῆς Ναζιστικῆς Γερμανίας, 600 Ἐπίσκοποι, 40.000 ἱερεῖς, 120.000 μοναχοὶ καὶ μοναχῆς ἔχασαν τὴν ζωὴ τους ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς τοῦ καθεστώτος, ἐνῶ 75.000 ὀρθόδοξοι ναοὶ καὶ μονῆς κατεστράφησαν ὀλοσχερῶς.

7) Ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ συνόλου τοῦ ὀρθόδοξου κόσμου τῆς Ἀνατολῆς ἔχομε ἐπίσης τὸ μέγα δράμα τῆς Ἀρμενικῆς Γενοκτονίας τὸ 1915⁵, τῆς Ποντιακῆς Γε-

5. Βλ.: J.-F. Colosimo, «Géopolitique de l'orthodoxie», entretien avec J.-F. Fiorina, juin 2016, Ὁ J.-F. Colosimo εἶναι Ὁρθόδοξος, Μέλος τοῦ Institut Européen en sciences de religions, μέλος τοῦ Παρατηρίου «Φάρος», διδάσκων καὶ Πρόεδρος (ἀπὸ τοῦ 2015) τοῦ Ἰνστιτούτου Ὁρθόδοξης Θεολογίας τοῦ Ἁγίου Σεργίου τῶν Παρισίων ὅπου διδάσκει Πα-

νοκτονίας τὸ 1914-23 καὶ τῆς ταυτόχρονης καὶ ποικιλότροπης «ἐθνοκαθάρσεως τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μέχρι τὸ 1923.»⁶

8) Ἡ ἀπόλυτος ἀριθμητικὴ κυριαρχία τῆς Ρωσσοικῆς Ἐκκλησίας στὸν Ὁρθόδοξο Κόσμο εἶναι ἐμφανής. Καὶ ἡ ἐξέτασις εἰς βάθος αὐτοῦ τοῦ θρησκευτικοῦ-πολιτισμικοῦ «Εἶναι» μᾶς τροφοδοτεῖ καὶ μὲ ἄλλα, σημαντικὰ συμπεράσματα. Αὐτὰ ἔχουν νὰ κάμουν 1) μὲ τὴν ἰσχυρὰν στήριξη τῆς Ρωσσοικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ Νέο Κρεμλίνο, τὸ ὁποῖον ἀντιλαμβάνεται θαυμάσια καὶ μὲ ἐξέχοντα ρεαλισμὸ τὴν σημασία τῆς χριστιανικῆς πνευματικότητος ὡς προβολέως πολιτισμικῆς, ἠθικῆς, ἀξιακῆς καὶ τελικῶς πολιτικῆς ἰσχύος πρὸς τὴν ὕλιστικὴ καὶ ἀξιακῶς παρακμάζουσαν Δύση, 2) ὅτι οἱ γεωπολιτικῆς ἐξελίξεις στὴν Εὐρώπῃ καὶ στὸ διεθνὲς γεωπολιτικὸ Ὑπερσύστημα θὰ μετατρέψουν τὴν ἠθικο-πολιτισμικὴν αὐτὴν πραγματικότητα σὲ ἰδεολογικο-πολιτικο-οἰκονομικὴ καὶ στρατηγικὴ πραγματικότητα εἰς χεῖρας τῶν Ρώσων ἡγετῶν. Τὸ Κρεμλίνο σὲ καμμία περίπτωσι δὲν θὰ θυσιάσει ἕνα πανίσχυρον ὄπλο, ἀνήκον στὸν Γεωπολιτικὸ Πυλῶνα τοῦ Πολιτισμοῦ, ὅπως τὴν Ὁρθοδοξία, στὸν βωμὸ καμμιᾶς «Καταδίκης τοῦ Ἐθνοφυλετισμοῦ» τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1872, ὅπως αὐτὸ κι ἂν ἔγινε κατανοητὸ σὲ «δικούς μας» καὶ «ξένους». Καὶ βεβαίως, ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ ἡ οὐσία τῆς ρωσσοικῆς χριστιανικῆς πνευματικότητος ἔχει τεθεῖ στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνορθώσεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ ρωσσοικοῦ κράτους καὶ τῆς ρωσσοικῆς ἐθνικῆς ταυτότητος, ὅπως καὶ τῆς θεμελιώσεως τῆς ρωσσοικῆς πολιτικῆς πραγματικότητος ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν ὀρθοδόξων ἀξιῶν, εἶναι εὐκόλως ἐρμηνεύσιμος ἡ ἀπουσία τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσοίων ἀπὸ τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῃ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Κρήτη, ἡ ὁποία ἐκρίθη, καλῶς ἢ κακῶς ἀπὸ τὸ Κρεμλίνο ὡς ὑποκειμένη σέ, ἰσχυρές, ἔνθεν τοῦ Ἀτλάντικου, πιέσεις.

9) Καὶ αὐτὸ εἶναι ἐπίσης ἐρμηνεύσιμο καὶ μὲ ἄλλες ὀπτικῆς γωνίες, διαφοροτικοῦ χαρακτῆρος ἀλλὰ τῆς ἰδίας γεωστρατηγικῆς —αὐτὴ τὴν φορὰ— στοχεύσεως ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Μόσχας:

i) Ἡ Μόσχα ἀναγινώσκει τὴν ἀστάθεια στὴν ΕΕ τὴν ὀφειλόμενη σὲ λόγους, πρώτιστα, κρίσεως ἀξιῶν καὶ ἠθικῶν βάσεων στὸ πολιτικὸν τῆς σύστημα καὶ στὴν παρακμάζουσα κυρίαρχη ἰδεολογία τῆς. ii) Ἀναμένει τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀμερικανικῶν ἐκλογῶν τὸν Νοέμβριον καὶ iii) ἔχει ἀντίληψη πλήρη καὶ ἐκ τῶν ἔνδον, τῶν ἀνακατατάξεων στὸν ζωτικὸ τῆς χώρο στὴν Μαύρῃ Θάλασσα καὶ τὴν Μέση Ἀνατολή. Εἶναι πολλῆς οἱ πιθανότητες νὰ προσεταιρισθεῖ πολιτισμικῶς καὶ ἰδεολογικῶς τὸν ἀσταθῆ χώρο ποὺ θὰ δημιουργηθεῖ κατὰ τὴν γεωπολιτικὴ ἀνακατανομὴ ἰσχύος στὴν Ν/Α Μεσόγειο. Οἱ λαοὶ βιώνουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἰδίων δυναμικῶν τους, στοὺς ἐκάστοτε ἐθνικο-γεωγραφικοὺς χώρους μόνον ὅταν τὰ διακυβερνῶντα συστήματα ἐπαναδομοῦνται καὶ τροποποιοῦνται ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν τῶν δυναμικῶν. Ἔστω καὶ —κυρίως— ἐὰν

τρολογία καὶ Βυζαντινὴ Θεολογία, Διευθυντῆς ἐκδόσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἑρευνῶν τῆς Γαλλίας μὲ τεράστιο συγγραφικὸ καὶ ἐκδοτικὸ ἔργο, συνεργάτης τῶν ἐγκυροτέρων γαλλικῶν ΜΜΕ ὅπως: *La Vie, Le Monde des religions, Le Figaro, France Culture, Radio Notre-Dame*, κ.τλ.

6. Βλ. αὐτόθι.

αὐτὲς οἱ ἐπαναδομήσεις τυγχάνουν χειραγωγήσεως ἀπὸ ὑπερσυστημικὰ κέντρα διεθνοῦς ἰσχύος.

Ὁ κλειδὸ λίθος εὐρίσκεται ἀκριβῶς στὸ κατωτέρω Συστημικὸ πλέγμα:

A. Σύστημα τῆς Μεσογείου

- 1) ποιά θὰ εἶναι τότε, ἡ ἰσορροπία ἰσχύος στὴν Μεσόγειο;
- 2) ποιὸς θὰ εἶναι π.χ. ὁ ρόλος τῶν Ὑπερσυστημικῶν Πόλων Διεθνοῦς Ἴσχύος τῆς Μόσχας καὶ τῆς Οὐάσιγκτων στὸ Μεσογειακὸ Σύστημα, ἐνώπιον μιᾶς ἐπικρατήσεως τοῦ Τράμπ, ὁ ὁποῖος προσβέβει τὴν σύγκλιση μεταξὺ τῶν δύο διεθνῶν ὑπερσυστημικῶν ἡγεμονικῶν κέντρων;
- 3) ποιοὶ θὰ εἶναι τὸ μέλλον τῆς νεο-ὀθωμανικῆς Τουρκίας ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς τέτοιας ἢ ἀναλόγου ἐξελίξεως;

B. Ὑποσύστημα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς

- 1) Πόσο θὰ προχωρήσουν οἱ σχέσεις Μόσχας-Ἱερουσαλήμ στὸν ἀμυντικὸ καὶ οἰκονομικὸ γεωπολιτικὸς πυλῶνες;
- 2) σὲ ποιὰν φάση τῆς θὰ εὐρίσκεται ἡ κουρδικὴ κρατογένεσις;
- 3) ποιά θὰ εἶναι ἡ πολιτικὴ διαμετακομίσεως τῶν Ἰρανικῶν, Ἰσραηλινῶν, Κυπριακῶν καὶ Αἰγυπτιακῶν κοιτασμάτων Φυσικοῦ Ἀερίου;
- 4) ποιά θὰ εἶναι ἡ ἐξέλιξις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Σαουδαραβικὴ κρατικὴ σταθερότητα καὶ ἀσφάλεια;
- 5) πόσον σημαντικὴ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ ἀνάμιξις τοῦ Ὑπερσυστημικοῦ Πόλου Διεθνοῦς Ἴσχύος τῆς Μόσχας γιὰ τὴν προστασία τῶν δεινοπαθούτων χριστιανικῶν πληθυσμῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς;

Ἡ Μόσχα σέβεται τὶς «σφαῖρες ἐπιρροῆς». Καὶ συνεπῶς, ἀπαιτεῖ νὰ σέβονται καὶ οἱ ἄλλοι Ὑπερσυστημικοὶ δρώντες τὶς ἰδιεὲς της! Ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ παρούσα ΝΑΤΟϊκὴ καὶ Ἀμερικανικὴ Διοίκηση θεωρεῖ τὴν Μόσχα ὡς ἐπιθετικὴ δύναμη. Ἡ ἴδια ἡ Μόσχα ὅμως, θεωρεῖ ἑαυτὴν «ἐν ἀμύνη», ἀπὸ δυτικὲς ἐπιθέσεις καὶ παραβιάσεις θεμελιωδῶν Συμφωνιῶν!

Ἐννοῶ π.χ. ὅτι ἡ Συμφωνία μεταξὺ τῶν ΗΠΑ, τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας περιεῖχε τὴν ὑπόσχεση πρὸς τὸν Μιχαὴλ Γκορμπατσῶφ «τὸ ΝΑΤΟ νὰ μὴ προεκτείνει τὴ σφαῖρα ἐπιρροῆς του πρὸς Ἀνατολάς!» Ὑπόσχεση ὅμως τὴν ὁποία δὲν ἐτήρησε τὸ ΝΑΤΟ! Ὁ ἴδιος ὁ Γκορμπατσῶφ, ἔλεγε τὸ 2005 ὅτι: «*Ἡ ΕΣΣΔ δὲν ἦταν μόνον ἀντίπαλος ἀλλὰ καὶ συνεργάτης τῶν Δυτικῶν. Ὁ καθένας μας εὗρισκε ἰσορροπία στὸν χῶρο αὐτόν. Ἀκόμη κι ἂν οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι εἶχαν ὑπογράψει τὴν Χάρτα τῶν Παρισίων, γιὰ μιὰ νέα Εὐρώπη, μὲ σκοπὸ νὰ καταδείξουν τὴν δυνατότητα τῆς δημιουργίας μιᾶς νέας ἰσορροπίας, δὲν ἐτίμησαν τὴν ὑπογραφή τους καὶ κάποιοι ἐπωφελήθησαν γιὰ νὰ ἐξαπλώσουν τὴν ἐπιρροή τους. Ἐνῶ εἰργαζόμεθα γιὰ νὰ εὕρωμε ἕνα νέο τρόπο θεάσεως τοῦ κόσμου, οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπέλεξαν νὰ συνεχίσουν νὰ ἐγκαθιδρύουν νέες σφαῖρες ἐπιρροῆς. Καὶ πρωτίστως, κατὰ τὴν κρίση στὴν Γιουγκοσλαβία, ὅταν ὠδήγησαν τὰ πράγματα σὲ ΝΑΤΟϊκὴ ἐπέμβαση γιὰ νὰ κερδίσουν πλεονέκτημα ἔναντι τῆς Ρωσσίας. Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ κτίσωμε ἕνα*

νέο οικόδομημα ασφαλείας για την Ευρώπη. Άλλα μετά την διάλυση της ΕΣΣΔ και τὸ τέλος τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας, τὸ ΝΑΤΟ παρέβη τις ὑποσχέσεις του. Αὐτὴ ἢ στρατιωτικὴ δομὴ εἶναι πολιτικοποιημένη καὶ ἔχει δώσει στὸν ἑαυτὸν τῆς τὸ δικαίωμα νὰ παρεμβαίνει παντοῦ, γιὰ “ἀνθρωπιστικούς λόγους”. Τὸ διεπιστώσαμε αὐτό, ὄχι μόνον στὴν Γιουγκοσλαβία ἀλλὰ καὶ στὸ Ἰράκ, ὅπου ἡ ἐπέμβασις αὐτὴ ἔγινε χωρὶς ἐντολὴ οὔτε ἐξουσιοδότηση ἀπὸ τὸν ΟΗΕ»⁷.

Τὸ στρατηγικὸ «Πρέπει» τῆς Μόσχας, ὑπὸ τὰ δεδομένα τοῦ γεωπολιτικοῦ τῆς «Εἶναι».

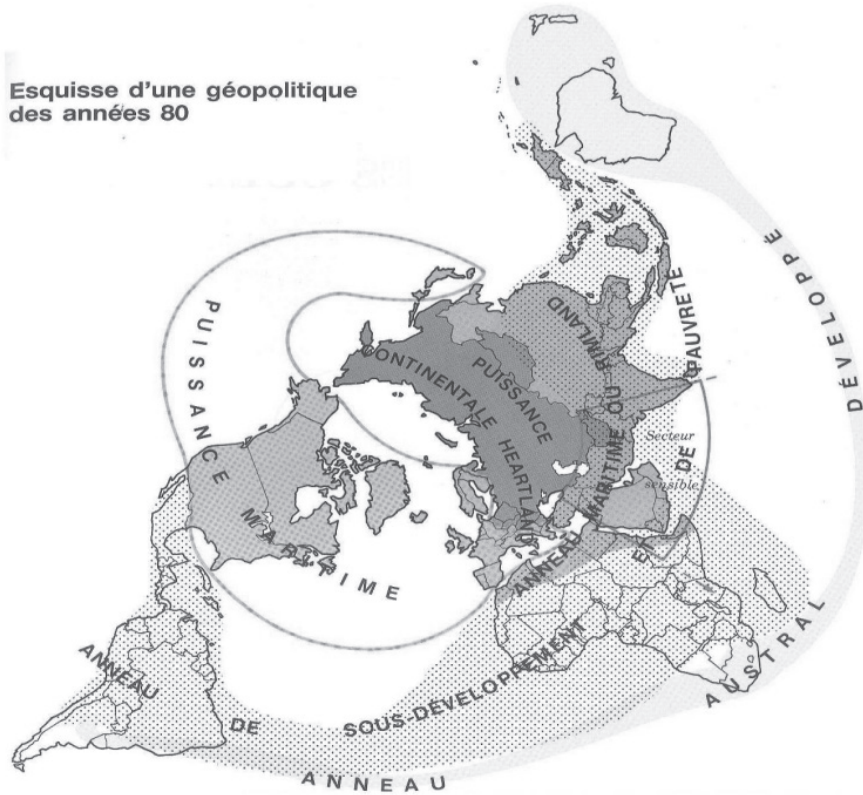
Ἄς κυττάξομε λοιπὸν τὰ γεωπολιτικὰ δεδομένα, ὡς πρὸς τὸν Τέταρτο Γεωπολιτικὸ Πυλῶνα, αὐτὸν τοῦ Πολιτισμοῦ, ἐξετάζοντες τὸν κατωτέρω Χάρτη τοῦ Γεωστρατηγικοῦ Ὑποδείγματος τοῦ Spykman ποῦ ἀποτελεῖ καὶ τὴν θεωρητικὴ θεμελίωση τοῦ θεμελιώδους Δόγματος Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας τῶν ΗΠΑ.

Ὁ χάρτης 1, κατωτέρω, δημιούργημα τοῦ Γάλλου γεωπολιτικοῦ Gerard Chaliand, παρουσιάζει τὴν ἐφαρμογὴ τῆς Θεωρίας τοῦ N. Spykman (διατυπωθεῖσα κατὰ τὰ ἔτη: 1938, 1939, 1943) κατὰ τὴν δεκαετιάν τοῦ 1980. Τὸ Τείχος τοῦ Βερολίνου δὲν ἔχει ἀκόμη συντριβεῖ, καὶ παρουσιάζονται ἀκέραια τὰ δύο μπλόκ: i) τὸ μπλόκ τῶν Χερσαίων Δυνάμεων (Heartland) δηλ. τὰ ἐδάφη τῶν Χωρῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας καὶ ii) τὸ μπλόκ τῶν Θαλασσίων Δυνάμεων (Puissance Maritime).

Παρατηροῦμε ὅτι στὸν Χάρτη αὐτὸν τὸ Ἀφγανιστὰν εὐρίσκεται ἀκόμη ὑπὸ τὴν σφαῖρα ἐπιρροῆς τῆς ΕΣΣΔ. Ἐπίσης παρατηροῦμε τὸ κολουροκωνοειδὲς τραπέζιο τῆς Ἀσταθοῦς περιοχῆς (secteur sensible) τὸ ὁποῖον ἐμπεριέχει ὀλόκληρη τὴν Ἀνατολικὴ Τουρκία (Κουρδιστάν!), τὴν Κύπρο, καὶ τὰ ὑπόλοιπα κράτη τῆς Μέσης Ἀνατολῆς τὰ ὁποῖα μέχρι σήμερα εὐρίσκονται ὑπὸ καθεστῶς ὑψίστης ἀσταθείας καὶ θερμῶν συγκρούσεων!

Ἡ ζώνη ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν “anneau maritime ou Rimland” εἶναι αὐτὴ ποῦ στὰ ἑλληνικὰ οἱ γεωπολιτικοὶ ἀναλυτὲς ὀνομάζομε “Κρηπίδωμα” ἢ “Ἀνασχετικὸ Δακτύλιο”. Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἢ “Ἀνάσχεσις/containtment” ποῦ ὑπηρετεῖ ὁ Δακτύλιος αὐτός; Μὰ φυσικὰ ἢ ἀνάσχεσις τῆς τότε ΕΣΣΔ καὶ νῦν Ρωσικῆς Ὀμοσπονδίας ἀπὸ τις “Θερμὲς Θάλασσες”! Σὲ ποιὰ σημεία φαίνεται ὅτι ὁ Δακτύλιος αὐτὸς παρουσιάζει μειωμένη ἀνασχετικὴ ικανότητα ὡς πρὸς τὴν Ρωσικὴ Χερσαία Δύναμη; Μὰ σὲ δύο: τὸ πρῶτο εἶναι ὁ Ἐμπορευματικὸς Διάυλος Δαρδανελλίων-Αἰγαίου (ὁ λεγόμενος καὶ συνιστῶν τὴν “Νοτιο-ἀνατολικὴ Πτέρυγα τοῦ ΝΑΤΟ”...ὄλως τυχαίως!) καὶ τὸ σημεῖο Ἀφγανιστὰν-Πακιστὰν (μὲ τις γνωστὲς σοβιετο-ἀμερικανικὲς συρράξεις, μὲ ἢ χωρὶς ἀντιπροσώπους ποῦ ἐγέννησαν καὶ μέγα μέρος τοῦ ἰσλαμικοῦ ριζοσπαστικοῦ κινήματος μὲ τὴν βοήθεια τῶν ΗΠΑ, γιὰ νὰ καταπολεμηθεῖ ὁ “ἄθεος” σοβιετικὸς εἰσβολεύς!). Τὰ ἀποτελέσματα τὰ πληρώνει ἢ Δύσις μέχρι σήμερα καὶ ποιὸς ξεύρει πόσον ἀκόμη!

7. http://www.huffingtonpost.fr/2014/11/09/gorbachev-impression-trahi-occidentaux-chute-mur_n_6126476.html

Χάρτης 1: Γεωπολιτικο-Γεωστρατηγικό Ύπόδειγμα του N. J. Spykman

Τὸ πρῶτον ὅμως σημεῖον θραύσεως, τὸ ἐθωράκισε τὸ NATO μὲ τὴν ἔνταξη τῶν δύο χωρῶν στοὺς κόλπους του (Φεβρουάριος τοῦ 1952) καὶ τὸ ἐφεύρημα τῆς «Ἑλληνο-τουρκικῆς φιλίας» (καὶ κάποια βραβεῖα «Ἰπεκτσι»...) ποὺ μέχρι σήμερα εἶδαμε πόσον «ἀποτελεσματικὸ» γιὰ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα ὑπῆρξε. Τότε ἦσαν ἄλλες ἐποχές: στὴν Τουρκία οἱ κυβερνήσεις ἦσαν κοσμικὲς καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῆς γείτονος πρὸς τὸ NATO ἄψογη! Σήμερα κάποιοι σημαντικοὶ γεωπολιτικοὶ δείκτες ἔχουν ἀλλάξει στὴν περιοχὴ. Ὅπως ἡ ΕΣΣΔ δὲν ὑπάρχει πιά καὶ ἡ κεντρικῶς σχεδιασμένη οἰκονομία τοῦ «ὑπαρκτοῦ» ἀπεδήμησε καὶ αὐτὴ εἰς τὰς αἰωνίους μονάς! Πλέον ἡ Ρωσσία εἶναι Ὁρθόδοξος, καὶ ἀξιοποιεῖ τὴν Ὁρθοδοξία ὡς μέσον προβολῆς πολιτισμικῆς ἰσχύος. Δὲν παύει φυσικὰ νὰ στοχεύει στὴν ἀποδέσμευσή της, ἀπὸ τὸν ἀσφυκτικὸ κλειδὸ ποὺ ὀργανώνει ἡ Δύσις διὰ τοῦ NATO πέριξ τοῦ ζωτικῆς τῆς χώρας. Καὶ ἐνθυμεῖται διαρκῶς ὅτι ἐξηπατήθη! Πῶς λοιπὸν μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει αὐτὲς τὶς προκλήσεις, παρὰ προβάλλοντας, τοῦλάχιστον, τὴν πολιτισμικὴ τῆς ἰσχύν στὶς περιοχὲς ποὺ αὐτὴ θεωρεῖ ὡς «ἐγγὺς ἐξωτερικόν», π.χ. τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Ἑκκλησίας της, τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Ἑκκλησίας της, ὅπως καὶ περιοχὲς προστασίας βασικῶν συμφερόντων της στὴν Μέση Ἀνατολή π.χ. τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Ἑκκλησίας της.

Ἄς δοῦμε ὅμως τώρα ἓνα δεύτερο Χάρτη. Τὸν κατωτέρω Χάρτη 2. Μὲ κόκκινο χρῶμα παρατηροῦμε τὶς χώρες μὲ ὀρθόδοξο θρησκευτικο-πολιτισμικὸ ὑπόστρωμα. Παρατηροῦμε «ἓνα νοητὸ σύνορο ποὺ διατρέχει τὸν Εὐρασιατικὸν χώρον ἀπὸ τὴν Ρίγα ἕως τὸ Σπλίτ, ἀπὸ τὶς Βαλτικὲς χώρες μέχρι τὴν Ἀδριατικὴ. Μιὰ γραμμὴ ποὺ ἐξηγεῖ πολλὰς διαφορὰς καὶ συγκρούσεις μέχρι τὴν παρούσα συγκυρία. Ἐξηγεῖ καὶ ἀρκετὰς σφαίρες ἐπιρροῆς, π.χ. διαχωρίζει τοὺς Καθολικοὺς Κροάτες μὲ λατινικὸ ἄλφάβητο καὶ τοὺς ὀρθόδοξους Σέρβους μὲ κυριλλικὸ ἄλφάβητο. Ἀκολουθώντας αὐτὴν τὴν γραμμὴν μποροῦμε νὰ κατανοήσομε τὴν δυσκολία συνυπάρξεως τῶν Τσέχων (κατὰ πλειονότητα καθολικῶν) μὲ τοὺς Σλοβάκους (κατὰ πλειονότητα ὀρθόδοξων). Νὰ καταλάβομε τὴν ρήξιν στὴν Οὐκρανία καὶ νὰ ὑπογραμμίσουμε ὅτι αὐτὴ ἡ γραμμὴ κόβει τὴν χώρα στὸ μέσον της. Αὐτὴ ἡ γραμμὴ διαχωρίζει δύο ὄψεις τῆς ρωμαϊκῆς κληρονομίας. Οἱ Δυτικοὶ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ ἄξων Ἀθῆναι-Ἱερουσαλὴμ-Ρώμη καταλήγει στὴν Αἰξ-la-Chapelle καὶ μετὰ στὶς Βρυξέλλες καὶ στὸν σημερινὸν πολιτισμικὸν χώρον τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν ποὺ ἀποτελεῖ κοσμικοποίηση τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀλλὰ οἱ λαοὶ τῆς ἄλλης πλευρᾶς [τῆς Ἀνατολικῆς] εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὁ ἄξων Ἀθηνῶν-Ἱερουσαλὴμ-Ρώμης καταλήγει στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Μόσχα, τὴν “Τρίτη Ρώμη”»⁸.

Χάρτης 2: Οἱ θρησκείες στὴν Εὐρώπη.

8. J.-F. Colosimo, ἔθ' ἄν.

Πρώτη Ὑπόθεση (ὕπὸ ἀγγλοσαξωνικὴν γεωστρατηγικὴν ὀπτικὴν): Ἄν λοιπόν, κάμομε τὴν παραδοχὴ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Μόσχας ἔλθει στὴν θέση νὰ ἡγεμονεύσει πνευματικῶς αὐτοῦ τοῦ τεραστίου ὀρθόδοξου «ποταμοῦ ἔδαφῶν, λαῶν καὶ κρατῶν» (...λέγομε «ἄν»!) τότε ἡ Ρωσικὴ ὁμοσπονδία, ὑπερβαίνει τὸν ἀγγλοσαξωνικὴς ἐπιρροῆς «ἀνασχετικὸ Δακτύλιο/Κρηπίδωμα» καὶ ἀποκτᾷ «βασιλικὴ δίοδο» στὰ «θερμὰ ὕδατα τῆς Μεσογείου» ἀνατρέποντας καὶ τὰ θέσφατα τοῦ Δόγματος ἐθνικῆς ἀσφαλείας τῶν ΗΠΑ! Τὸ διεθνὲς σύστημα ἀλλάζει εἰκόνα ἰσορροπιῶν ἰσχύος! Ἡ Μέση Ἀνατολὴ ἐπίσης! Οἱ πλουτοπαραγωγικὲς πηγὲς ἐπίσης! Τὰ μεγάλα βιομηχανικὰ καὶ οἰκονομικὰ συμπλέγματα ἐπίσης! Ἡ χωρικὴ συγκέντρωσις καὶ συγκεντροποιήσις τῶν κεφαλαίων ἐπίσης! Καὶ ὅλα αὐτὰ μόνον μὲ τὴν ἐπαρκῆ, μεθοδικὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἀξιοποίηση ἑνὸς βασικοῦ θρησκευτικοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ Τέταρτου Πυλῶνος τῆς Γεωπολιτικῆς Ἀναλύσεως: τῆς Ὁρθοδοξίας.

Δευτέρα Ὑπόθεση: (ὕπὸ ἀγγλοσαξωνικὴν γεωστρατηγικὴν ὀπτικὴν): Ἄν ὅμως ἡ πνευματικὴ ἡγεμονία παραμείνει εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς ἐχθρικὸν ἔδαφος, καταπιέζεται, ὑποφέρει καὶ βεβαίως... «προστατεύεται» ἀπὸ τὸ γεωπολιτικὸ Ὑπερσυστημικὸ Δίπολο Λονδίνου-Οὐάσιγκτων, τότε ὁ Ἀνασχετικὸς Δακτύλιος/Rimland, παραμένει ἀνέπαφος, δὲν θραύεται καὶ συνεχίζει τὴν ἀνάσχεση τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας πρὸς τὰ θερμὰ ὕδατα τῆς Μεσογείου πρὸς ὄφελος τῆς «Δύσεως» καὶ τοῦ NATO ὡς Συλλογικοῦ Συστήματος Διεθνούς (καὶ ἀμερικανικῆς) Ἀσφαλείας.

Τρίτη ὑπόθεση (ὕπὸ ρασιοναλιστικὴν ὀπτικὴν): Ἐὰν ὅμως Οὐάσιγκτων καὶ Μόσχα συνέκλιναν σὲ βασικὲς παραδοχὰς διεθνούς ἀσφάλειας, ἐὰν οἱ ΗΠΑ διέκριναν ὅτι ἡ τῆξις τῶν Πάγων στὴν Ἀρκτικὴ ἀχρηστεύει ὀσημέραι τὴν στρατηγικὴ ἀνασχετικὴ ἀξία (ἐναντίον τῆς Ρωσσίας), τῆς Rimland καὶ φυσικὰ καὶ τῆς Ν/Α Πτέρυγος τοῦ NATO (Ἑλλάδος-Τουρκίας) καὶ ἐὰν ἀντελαμβάνοντο ὅτι ὁ ἀνταγωνιστὴς δὲν εἶναι ἡ Ρωσσία ἀλλὰ ὁ Κινεζικὸς Γίγας τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος περὶπου δισεκατομμυρίων κατοίκων καὶ μιᾶς οἰκονομίας μὲ σημαντικὸ παρὸν καὶ τεράστιο μέλλον, ἴσως ἄλλαζαν μυαλά! Καὶ ἐκεῖ, ἴσως ἠκολούθησαν τὴν πολιτικὴν προσεταιρισμοῦ τῆς Μόσχας, ἑνὸς πολιτισμοῦ εὐρωπαϊκοῦ μὲ πολὺν περισσότερα περιθώρια συναντιλήψεως σὲ θέματα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν ἀπὸ ὅτι τὸ Πεκίνο! Ἀρκεῖ νὰ παύσει νὰ θεωρεῖ ἑαυτὴν ἐγκλωβισμένη σὲ ἓνα νέο ψυχροπολεμικὸ περιβάλλον, κατασκευαζόμενο ἀπὸ ἀναμνήσεις, ἀτταβισμοὺς καὶ προκαταλήψεις τῆς Δύσεως. Αὐτὸ θὰ ἄφηνε, ἐπιτέλους ἡσυχὴ καὶ τὴν Ὁρθοδοξία νὰ ξαναγίνει «ἐσωτερικὴ ἀντίληψις καὶ βίωμα», πνευματικὸ ἄθλημα ἀγάπης καὶ κατανοήσεως καὶ ὄχι ἐργαλεῖον γεωστρατηγικῶν ἀνακατανομῶν ἰσχύος.